

Àwọn Mùsùlùmí

Ìsílámù,jẹ ẹ̀sìn pàtàkì kan lágbàáyé báyíí. A dá a sílẹ̀ ní Arabia nípa ẹ̀kọ́ Muhammad, ẹ̀ni tí a pè ní Àpósítélì tàbí Wòlìí. Ọ̀rọ̀ Lárúbáwá náà Islam, tùmọ̀ sí juwọ̀ sílẹ̀, àti nínú Kùràní, iwé ìtọ̀sọ̀nà ẹ̀sìn Islam, ó tùmọ̀ sí "láti juwọ̀ sílẹ̀ fún ìfẹ̀ Ọlọ̀run Ọlọ̀run àti Àpósítélì Rẹ̀." Ó kéré tán ìtọ̀kasí mẹ̀ẹ̀dọ̀gbọ̀n ló wà nínú Kùràní tí ó béèrè pé kí Àwọn Mùsùlùmí olóótítọ̀ "gbọ̀ràn sí Ọlọ̀run kí o sì gbọ̀ràn sí Àpósítélì" (Súra 5:90 jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ àti àpẹ̀júúwe.) Àwọn ẹ̀sẹ̀ iwé A dá Al-Quran mọ̀, a sì nọmbà, a sì pè é ní Surah.

gégé bí Musulumi tí Muhammad jẹ̀ àkọ̀kọ̀ nínú wọn. (Sura 6:138) Àwọn Musulumi máa n lọ sí mọ̀sálásí fún Àdúrà, iwààsù, àti ìmọ̀ràn. Àwọn isapá mímọ̀ láti tan ẹ̀sìn Islam ká ni a n pè ní 'jihad.'

Àwọn ọ̀pọ̀ ẹ̀sìn Islam ni;

1. Jẹwọ̀ pé Allah ni Ọlọ̀run tòótọ̀ kan soṣo àti pé Muhammad ni wòlì rẹ̀.

2. Gbàdúrà ní igbà mārùn-ún lójojúmọ̀ tí o bá dojúko Mekka.

3. Fúnni ní àánú

4. Gbaawẹ̀ ni oṣu Ramadan.

5. Ẹ̀ ̀rìnàjò̀ lọ̀ sí Mekka ní o kere ju lẹ̀ẹ̀kan ní igbésí ayé rẹ̀.

Ojuse kẹta ti Musulumi kan lati funni ni aanu, tabi san 'zakat' eyiti o jẹ owo-ori akọkọ nipasẹ

Muham bínú, lẹ́yìn nàà ó sì bínú sí àwọn orílẹ̀-èdè Mùsùlùmí nípa àwọn ọ̀mọ̀ ẹ̀gbẹ̀ ọlọ̀rọ̀ ní àwùjọ̀ nàà.

nipataki lati ran awon talaka lowo, sugbon a tun lo lati gba awon ti o yipada si Islam pada, lati gba awon igbekun pada,

fún ìtura fún àwọn ẹ̀niyàn ní ẹ̀ka, àti fún jihadi, tàbí Ogun Mímọ̀; ijàkadì fún ète Islam.

jẹ owó orí 2 1/2% ti owó tí n wólé, a sì tún lè lò ó fún ìlera, ẹ̀kọ̀, ìrìn àjò̀, àti

ìbáńisọ̀rọ̀. Ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ìpínlẹ̀ Mùsùlùmí, ijọba kò gbà zakat mọ̀, sùngbón

jẹ ojúṣe pàtàkì fún gbogbo àwọn Mùsùlùmí. Nìkan bí ìtọ̀kasí mètàlélógún ló wà fún àwọn onígbàgbọ̀ láti "ṣe"

owó orí (owó orí) nínú Kùràní. Àwọn àpẹ̀rẹ̀ díẹ̀ ni Súrà 34:39, "*Ohunkohun tí o bá fi sílẹ̀*

àánú ni yóò san án padà fún ọ."Súra 58:10, "*Nígbà tí o bá bá Àpósítélì sọ̀rọ̀, fún un ní ẹ̀bùn*

àánú kí ó tó di ìpadé bẹ̀ẹ̀..."Súra 64:12, "*Tí o bá fúna Ó yá Ọlọ̀run ní owó púpọ̀, yóò sì*

san esan pada ni ilopo meji fun ọ..."

Àwọn ọ̀fin pàtàkì mīíràn nínú ẹ̀sìn Islam ni ìkàlèèwọ̀ jíjẹ ọ̀tí àti jíjẹ ẹ̀lédè.

Àwọn iwé ẹ̀sìn Islam ni **Kùràní**, ó tún kọ Al-Quran, **Hédíṣì**, iwé kan

Àwọn ọ̀rọ̀ àti یشه Muhammad, **Tóra**, (ọ̀fin Bíbélì tí a fi fún Mósè) àti **hìnrere**

ti Jesu Kristi. Koran so pe awon ifihan re *"jerisi iwe mimo ti o saju*

o"(Apeere kan ni Surah 3:1) to ni toka si Torah ati Ihinrere. Ohun kan to dun moni wa nibe.

gbolohun to wa ninu Surah 6:153 to fi han pe angelu tabi woli ko se be.

kiko Kurani lati 'fidu iwe mimo mule'. *"Awon meji pere ni a fi iwe mimo han*

awon awujo ti o wa niwaju wa; A ko ni imo nipa ohun ti won ka; tabi; ni iwe mimo a ti fi han wa pe a ba ti ni itosona ju won lo.

Ipinya ninu esin awon Kristeni ati awon Juu ni a lo gegu bi idi fun ifihan tuntun naa.

Won bi Muhamadun ni odun 570 AD, osu diu leyin ti baba re ku. Iya re ku nigba ti o ku.

Omo odun mefa pere ni o je. Baba agba kan lo to o dagba, leyin naa ni Baba agba kan to o dagba.

O rin irin ajo pelu awon arinrin ajo onisowo lati Mekka si Siria. Igbeyawo akoko re waye ni odun 1990.

Ni odun 595 AD nigba ti o pe omo odun meedodogbon (25) si opo oloru kan ti oruko re ni je Khadijah. O ju omo odun meedodogun lo.

ju dun lo. Ninu irin ajo re, o ni oruko rere fun otito ati ogbon. Bakan naa nigba ti o ni koja lo.

jakedado ile ti o ti je Isireli tele, o wa saba agbara awon Juu ati

Awon eku Kristeni. Isin awon aborisa Larubawa ni sisin Allahu, Olurun awon Juu to ga ju lo,

- 71~

ati opolopo awon orisa obinrin ti won ka si omobinrin Allah.

gbagbo pe iranse lati ododo Olurun ni, ti a ran lati fidu awon iwe mimo ti o ti koja mule.

Ifu Re si Abrahamu, awon omo Israeli, ati awon Kristeni nipase awon woli ati awon aposteli ti a yan, sugbon won

won saigboran si awon ase Olurun, won si pin ara won si awon eya isin. Al-Quran menu ba ni opo igba.

O si fi esun kan awon Juu pe won ni ba Iwe Mimmo je, ati pe awon Kristeni ni pin si awon eya isin, won si ni se be.

Awon ajedje ati awon alufaa, ati sisin Jesu, omo Maria gegu bi Omo Olurun. Isilamu koni pe o wa

Olurun kan so so ni, ko si ni omokunrin tabi omobinrin.

Muhammad gba 'ipe' re ni nkan bi odun 610 AD ni agbegbe Mekka ati Medina.

Awon eya Musulumi ti wa ni Mekka, Saudi Arabia. Opolopo awon eya Musulumi lo wa bayi bi,

Awon Sunni, Shite, Ismaili, Druze, Kurdi, ati Babi, nigba ti Kurani wa ninu Surah 6:158 ati 30:30

koni, *"Ma se ni ohunkohun se pelu awon ti won ti pin esin won si awon eya isin."* ati *"Ma se*

E pin esin yin si awon eya isin, olukuluku yin si ni gbé ekó tiré ga." A gbé ohun naa ye wo

Abuku pataki kan lara awon Juu ati awon Kristeni naa ti selu si esin Islam.

Igbimmo asan kan ni pe esin Sufism ti o bere ni orundun mejo.

Awon Musulumi onisin, ti won ni dahun si iwa aye ti ni po si i ni awujo Musulumi bere si i

tenumọ igbésí ayé inú ti ẹmí àti nínàgà fún iwènùmọ iwà rere: ní ọrúndún kejìlá
Ìsìn Sufism bèrẹ sí í di ẹgbẹ àwọn èniyàn tó díjú.

Ijakadi kan wa laarin awon ti Islam je igbagbo ti a da lori idajọ ododo fun.

ijewo eniyàn, àti àánú, àti àwọn tí wọn n ló ó fún ikóriira, iwà ipá, àti isàkóso iselú.

Won si ni fipa mu awon obinrin lati wo aso chador lati ori de ese, ni awon orile-edè kan, won ko le wo aso chador.

Won ko le rin irin ajo laisi igbanilaaye lati odo olutoju won okunrin, ati
nigba ti Kuranì ko fun awon obinrin ni eto die, o je nipa itumọ "asayan" ti Kuranì nikan,
Ati Haditi ati Saiira, eto obinrin naa ni a ti dinku. Oro naa 'Islamù' tumo si
'iteriba. Ete Islam ni lati mu ayé wa si iteriba fun awon ekoro.

Islāmù ko lati se esin miiran yatọ si esin Islāmù. Iku ni iya fun enikeni ti a ba ri gegé bi omo eyin re.

Esin miiran. Ni orile-edè ti awon Musulumi ba ni shakoso, a ko ri ominira isin.

Awon Musulumi je alailera ni agbegbe kan, won yo soro nipa ibadore ati alafia, sugbon nigba ti won ba wa ni ipo

won labara, won yo fo gbogbo awon yoku tututu, won yo si fi awon ofin wonyi silo.

A ko Al-Quran ni irisi iwe ni odun 644-656 AD lati inu awon iwe lori oniruru iwe

Awon ohun elo ti o wa ti Muhammad ti o ku ni odun 632 AD fi silo. Fun awon Musulumi, o je ohun ti ko ni asise.

Oro Olurun gegé bi angelì Geburili ti fi han fun Mohamodu. Ayafi ese isaju.

ati awon ayoka kan ti wolli naa ti soro tabi ti angelì kan ni soro ni eni akoko,

Won gbagbo pe olusoro ni Olurun. Islāmù koni pe Olurun kan so so ni, sibese popopo ninu Kuranì ni a ko

nipa lilo oro-oruko naa 'Awa'. (Aperere: Surah 7:11, "Awa ni a da yin, a si fun yin ni aperere.

A so fun awon angelì pe, 'E foribalè fun Adamu.. Akojopo awon Kuranì ni

Awon akokoko nipa Olurun so pe won fi han Mohamodu ni odun 610-632 AD.

Won so pe Jesu je okan lara awon wolli ti Olurun fun ni popopo awujo.

A bi i lati ododo wundia, o je omo Maria, sugbon ki i se omo Olurun. Jesu ko ni ese, sugbon ki i se bebe

bebe ni ki i se Olurun. Won ko kan an mo agbelubu, ki i si i se olugbala. O goko lo si orun loooto

laku. A pe e ni mesaya, oro, ati emi lati ododo Olurun, ati ayatollah tabi ami

lati ododo Olurun. Kuranì so ninu Surah 9:27,

"Awon Kristeni so pe Mesaya ni Omo Olurun. Bebe ni won se ni soro nipa re, eyi ti won fi ni fara we e."

awon alagbagbo ti atijo. O yani lenu pe angelì Geburili ti Muhamodu so pe dun ni o ti wa lati ododo re

awon isipaya re, so fun wundia ti oruko re ni je Maria, gegé bi a ti ko o silo ninu **Lukù 1:31-35**, "Ati

kiyesi i, iwọ yoo loyun ninu ikun re, iwọ yoo si bi omo omo, iwọ yoo si pe oruko Re

Jesu. Oun yoo tobi, a o si ma pe e ni Omo Oga Ju lo: Oluwa Olorun yoo si ma pe e.

Fun un ni ite Dafidi baba re: On o si joba lori ile Jakobu titi

titi lae; ijoba Re ki yoo si ni opin. Nigba naa ni Maria wi fun angeli naa pe. Bawo ni yoo se se e?

Eyi ni, nitori emi ko mo okunrin? Angeli naa si dahun o si wi fun un pe, "Agbara Emi Mimọ yowalori re, agbara Oga-ogo yoo si bo o."

*Nitori naa, ohun mimọ ti a o bi lati ododo re ni a o ma pe ni ohun mimọ naa pelu **Omo Olorun.**"*

*Nibi **Gebureli** ni so pe Olorun yoo ni omo lati ododo Maria, sugbon leyin odun 610, iye "Olorun*

*ko ti i bimọ ri Okunrin." (Suratu 17:11 gegge bi apepe) **Se Gebureli kan naa niyi?** Kurani*

ni a ko lati 'jerisi' Torah ati Ihinrere, sugbon lori aaye yii o tako won.

Al-Quran ni Surah 6:100 so pe "Eleda o run ati aye. Bawo ni yoo se na Omo nigba ti

ko ni aya tabi oko re?" Luukko ko Maria silo gegge bi "olubasepo" lati je iya Omo Olorun.

Kurani so nipa iwe mimọ ti a fun awon Juu, (Suru 45:11) "A fun ni iwe naa

Awon omo Isireli, o si fun won ni ogbon ati ije woli..." Isaiah, okan lara won

awon woli ko asotele kan silo ni Ori 7:14, "Nitori naa, Oluwa funrarere yoo fun o ni

ami, Wo o, wundi kan yoo loyun, yoo si bimọ, a o so si pe oruko re ni Immanueli."

Matiu, Apositeli Jesu, sakosile bi eyi se selo ninu Mati 1:18-23, "Bayi ni

Ibi Jesu Kristi je bayi: Nigba ti a fe Maria iya re fun Josefu,

Ki won to pade, a ri i pe o loyun lati owọ Emi Mimọ. Leyin naa, Josefu

oko, eni ti o je olododo eniyan, ti ko si fe lati so o di okunrina apepe gbogbo ni a pinu lati fi

O jade lo ni ikoko. Sugbon bi o ti ronun nipa awon nkan wonyi, wo o, angeli Oluwa

O farahan an loru ala, o wi pe Josefu, omo Dafidi, ma beru lati mu un lo sododo re.

Maria gegge bi aya; nitori eyi ti a loyun re lati ododo Emi Mimọ wa.

siwaju omo, iwo o si pe oruko re ni Jesu: nitori on ni yio gbawon enia re la kuro ninu ese won.

Gbogbo eyi ni a se nisinsinyi ki eyi ti a ti so lati ododo Oluwa lati enu woli le se

o wi pe, Wo o Wundia kan yoo bi okunrin kan, won yoo si pe oruko re ni Emmanuel.

*eyi ti a tumo si ni, **Olorun pelu wa.***

Kurani kede pe Olorun kan so so ni, dototo si ni. Olorun ti o wa ninu ara ni o wa.

A bi i lati ododo Maria. Olorun ti a gbekale, Johanu, Apositeli Jesu miiran, salaye eyi ninu ori kiini,

"Ni atetekose ni Oro wa, Oro naa si wa pelu Olorun. Oro naa si ni Olorun."

Oun naa ni o wa pelu Olorun ni atetekose. Nipasere Re ni a da ohun gbogbo; laisi Re a ko si ohun ti a le se laisi Re

*ohunkóhun tí a ẹ se tí a ẹ. Ẽse 14, "Orò naà sì di ara, ó sì n gbé láàrín àwọn èniyàn, wa. (a sì rí ògo Rẹ, ògo**omọ bíbí kan ẹso láti ọdọ Baba,**)tí ó kún fún oore-ọfẹ àti ọtítọ.Ọlórún fúnra rẹ kéde jíjẹ Ọlórún Jésù, Mátíù sì kọ ọ sílẹ ní méjì àwọn ibi; nígbà ìrìbọmi Rẹ àti ìyípadà Rẹ. Mátíù 3:16 "Ati Jesu nigbati O wa Ó ẹ itẹbọmi, ó jade kúrò nínú omi lésẹkẹsẹ; sì wò ó, ọrun sí sílẹ fún un. oun sì n(Ìhàhànù)ri Ẽmi Ọlórún sọkalẹ biaàdàbà, ó sì n tànmọlẹ sí i: sì kiyèsí i Ohùn kan láti ọrun wá tí ó wí pé,Ẽyí ni olùfẹ miỌmọkúnrin,Nínú ẹni tí inú mi dùn sí gidigidi, ẹ gbọ*

Ọun.

Ọlórún kan ẹso ni, Ọlórún kò ẹe rí, Ọlórún sì jẹ Ẽmí. Kristi ni àwòrán rẹ, Àkóbí nínú ohun gbogbo, Ó sì dá ohun gbogbo miiran. Nítorí pé Ọlórún kò lè rí i, ó dá àwòrán fún ara rẹ, Àkóbí rẹ. Àpóstémù Pọ̀lù sàlàyé rẹ nínú ìwé sí àwọn ará Kólósè, orí kìíní Nígbà tí a n sọrò nípa gbígbà wá kúrò lówọ agbára òkùnkùn, àti títún wa ẹ sí Ìjọba Ọlórún ti Ọmọ Ọlórún ọwọ̀n ní ẹse 15 ó kà pé, "Ta ni àwòrán Ọlórún tí a kò rí, àkóbí Ọlórún láti inú gbogbo ẹdà; nítorí nípasẹ̀ Rẹ̀ ni a ti dá gbogbo ohun, àwọn ohun tí n bẹ ní ọrun, àti àwọn tí n bẹ nínú ayé, tí a lè rí àti tí a kò lè rí, ibáà ẹ itẹ, tàbí ijọba, tàbí àwọn ijọba, tàbí àwọn agbára; gbogbo nìkan ni a dá láti ọwọ̀ Rẹ̀ àti fún Rẹ̀. Ó sì wà ẹ́ájú ohun gbogbo, àti nípasẹ̀ Rẹ̀ gbogbo nìkan àwọn nìkan ní ẹ se pẹ̀lú.Ẽse 19, "Nítorí ó dùn mọ̀ Baba pé kí gbogbo ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ máa gbé inú Rẹ̀." Jésù ni Ọlórún. Jésù ni àwòrán Ọlórún. A dá Jésù ní ara láti gbé láàrín wa gégé bí Ọlórún àti èniyàn, láti wà ní ipò láti san ijyà tí ó yẹ láti mú wa padà bá Ọlórún rẹ, gégé bí elésẹ, nípa ikú Rẹ̀ lórí àgbélébùú. Ìsìn Ọlórún kan ẹso jẹ pàtàkì nínú ẹsin Islam, ìgbàgbọ̀ nínú Ọlórún kan ẹso. Ìgbàgbọ̀ nínú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọlórún tàbí Nínú ifẹ́sí Ọlórún sí ẹnikẹni ni a kò. Àwọn Kristeni gbàgbọ̀ nínú Ọlórún kan ẹso, àwọn Júú Gbagbo ninu Ọlórún kan, Ọlórún le jẹ ati pe o wa ni ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ awọn fọmu ati pe o tun jẹ ọkan, ni isokan ati agbara gbogbo. (Omi le jẹ yinyin, omi, tàbí èéfín, ó sì tún jẹ H2O) Nínú Kùràní, a tọka sí Jésù gégé bí ẹmí Ọlórún, àti wòlì tí a kà sí wòlì tàbí aposteli miiran. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ọ̀mọ̀wé Musulumi ló rí áńgẹ̀lì Gébúrẹ̀lì gégé bí ẹmí mímọ̀. Surah 43:72, "Sọ fún àwọn Kristeni" tí Olúwa Áánú bá n(Ọmọkúnrin, Mo ma a láti kọkọ jọsìn rẹ."

Ìgbàgbọ̀ àti isẹ rere ni ìgbàlà jẹ. Súrà 2:80 àti ó kéré tán àwọn ìtọkasí 35 miiran. fihan: "Sùgbọ̀n fún àwọn tí ó gbàgbọ̀ tí wọ̀n sì ẹ se isẹ rere ni àwọn ajogún Párádísè," Àwọn èniyàn wọ̀n dára ní pàtàkì, sùgbọ̀n wọ̀n jẹ aláìsìsẹ, wọ̀n sì nílò itọsọ̀nà. Ìwòntúnwònsi láààrín isẹ rere àti búburú ó n pinnu àyànmọ̀ ayérayé nínú párádísè tàbí ọrun àpáàdì. Áánú Ọlórún lè mú kí iwọ̀n bàjẹ sùgbọ̀n kò ẹ se pàtàkì

tain. Surah 8:25. "Eyin onígbàgbọ, tí ẹ bá bèrù Ọlọrun, yóò fún yín ní ìgbàlà, yóò sì wẹ yín mọ kúrò nínú ẹṣẹ yín.

kí o sì dárjì ọ. Súra 92:1, "Fún ẹnì tí ó ní fí ìfẹ́ fúnni tí ó sì ní ẹ́sọra fún ibi tí ó sì gbàgbọ nínú ìwà rere, a ó mú kí ọ̀nà ìgbàlà rọ̀rùn... "Nínú Torah àti nínú Ó ẹ̀ pàtàkì kí a fí ẹ̀jẹ̀ rú ẹ̀bọ ẹ̀ṣẹ̀ pẹ̀lú ìgbàgbọ.

Torah ni ẹ̀bọ ẹ̀ranko, ninu Ihinrere ni Ọmọ Ọlọrun ti o jẹ ọ̀dọ-agutan Ọlọrun.

èyí tí ó ní kó ẹ̀ṣẹ̀ àwọn onígbàgbọ kúrò. Nínú Kùràní, "ìgbàgbọ àti iṣẹ̀ rere" nikan ni ó wà dandan, a ko nilo ẹ̀bọ ẹ̀jẹ̀ nihin.

A ti n beere ibeere naa; **Ṣé ẹ̀sìn kan dára bí ti òmíràn?** Nínú Súra 2:61

àti 5:65 "Àwọn onígbàgbọ, àwọn Júù, àwọn Kristẹni, àti àwọn ará Sábéà-Ènikẹni tó bá gbàgbọ nínú Ọlọrun àti ikẹyin ọjọ àti pé ó ẹ̀ ṣe ohun tí ó tọ-*Olúwa wọn yóò san án lẹsan: wọn kò ní ohunkóhun láti bèrù tàbí láti ibànújẹ.*" Súra 29:46, "Jẹ onínúure nígbà tí o bá ní bá àwọn ènìyàn inú ìwé náà jiyàn... ""*Àwa gbàgbọ nínú ohun tí a ti fihàn wá àti èyí tí a ti fihàn fún yín.*" Àwọn niyí

gbàgbọ pé gbogbo ènìyàn ni Ọlọrun lè san èrè fún, ẹ̀sìn ẹ̀sìn kò jọra!

Kùràní sọ pé ọjọ ikẹyin iṣírò àti èrè yóò wà, àti àjínḡde

ara. Párádísè ayérayé fún àwọn tí wọn gbàgbọ nínú ẹ̀sìn Islam àti ọ̀run àpáàdi ayérayé fún àwọn aláìgbàgbọ;

Àwọn tí wọn kọ ẹ̀sìn Islam sílẹ̀ ni. Nínú àwọn Surah tí ó wà lókè yìí, àwọn onígbàgbọ bí Júù, Kristẹni, àti

Àwọn ará Sabeen náà ní àhḡààní láti gba èrè. Kò yẹ kí a jẹ Kristẹni àti Mùsùlùmí.

ní àkókò kan náà, gbígbàgbọ nínú ẹ̀sìn méjì tí kò jọra nínú ẹ̀kọ.

Àwọn aláìgbàgbọ ni ọ̀tá. Al-Quran pàṣẹ fún àwọn Mùsùlùmí láti jà ní ọ̀nà Allah èyí tí ó jẹ

Ẹ̀sìn Ìsiláàmù. Kò sí iyàsótò ìjọ (mọ̀sálásí) àti ìjọba nínú ẹ̀kọ Ìsiláàmù.

Ìjọba ni tàbí ó yẹ kí ó jẹ ẹ̀sìn náà, ẹ̀sìn náà sì ni tàbí ó yẹ kí ó jẹ ìjọba náà.

Èyí nilò ìtájẹ̀sílẹ̀. Surah 9:121, "Eyin onigbagbo, ẹ jagun pelu awon alaigbagbo ti n gbe inu

ní àyíká rẹ, bá wọn lò dáadáa." Súra 66:7, "Wòlì, jagun sí àwọn aláìgbàgbọ àti àwọn aláìgbàgbọ

àwọn aláìgbàgbọ, kí wọn sì máa fí agbára bá wọn lò. Iná àpáta ni ilé wọn, ibi ni ipín wọn." Surah 8:59.

"Kí àwọn aláìgbàgbọ má ẹ̀ rò pé àwọn yóò sá lọ láéláé. Wọn kò ní agbára láti ẹ̀ bẹ̀." bẹ̀.

bẹ̀ ni. Kó gbogbo àwọn ọ̀mọ ogun àti àwọn ẹ̀lẹ̀sìn jọ sí wọn lábé àṣẹ rẹ, kí ẹ̀ lè dẹ̀rù ba wọn, kí ẹ̀ lè dẹ̀rù ba wọn.

sinu ọta Ọlọrun ati ọta rẹ. Ó lẹ̀ ní ọ̀gbọ̀n ìtọ̀kasí láti jà fún ìjàkadì

nítòrí Ọlọrun nínú Kùràní. Súra 4:91, "Tí àwọn wònyí kò bá jìnnà sí ọ, tí wọn bá

Má ẹ̀ fún ọ ní àlàáfíà tàbí kí o dáwọ ìjà wọn dúró sí ọ. Di wọn mú kí o sì pa wọn.

Ibikibi ti o ba ri wọn. A fun ọ ni aṣẹ pipe lori iru awon okunrin be. Súra 9:111, "Ọlọrun

*ti ra ẹmí wọn àti àwọn ohun iní ayé lówọ àwọn onígbaḅḅọ, àti ní pàṣípààrò ti ẹ̀lérí
ogbà kan fún wọn. Wọn yóò jà*

*nítórí ti Ọlórún, wọn yóò pa, a ó sì pa wọn. Èyí ni ilé́rì tòótọ́ tí Ó ti ẹ̀
tí a ẹ̀ ní Torah, Ìhìnrere, àti Kùràní.”*

A sáà maa n tùmò ọ̀rọ̀ nàà “jihad” sí “ogun mímọ́”, ó sì dúró fún ijàkadì sí
Ète ẹ̀sìn Islam láti “tún ayé ẹ̀,” èyí tí ó lè ní nínú lílo ẹ̀gbé ọ̀mọ ogun láti yí ẹ̀sìn padà
àwọn èniyàn sí Islam, tàbí kí wọn gba agbára ị̀ṣẹ̀lú láti fi àwọn ilà̀nà Islam sí gbangba,
Àwọn àjọ. Àwọn olórí Mùsùlùmí kan ti lo èrò jíjádù láti dá ogun láre fún
Ìfẹ́ ị̀ṣẹ̀lú. Àwọn ẹ̀gbé ị̀sìn Islam kan ẹ̀ ní lo Jihad ní ọ̀nà ị̀kọ̀lù. Kò sí ohunkóhun.

òminira isin ní àwọn agbègbè tí àwọn Mùsùlùmí n ẹ̀kòso lágbaáyé. Gégé bí ẹ̀sìn Ị̀sílààmù àtìjọ́ ti so.

òfin, a pín ayé sí àwọn agbègbè mēta, Ilé ẹ̀sìn Islam, níbi tí àwọn Musulumi wà ní agbára;
ilé àlàáfíà, níbi tí àdéhùn àlàáfíà wà pèlú àwọn Mùsùlùmí àti àwọn agbára miiran; àti
gbogbo ayé, tí a kà sí aláìgbàḅḅọ.

Èrè wà fún àwọn onígbaḅḅọ. Surah 3:192. “àwọn tí wọn jiyà inúnibíni nítórí mi
Wọn sì jà, wọn sì pa wọn: Èmi yóò dárí ẹ̀ṣẹ́ wọn jì wọn, èmi yóò sì fi wọn sínú ogbà tí a ti n mu omi.
nípa ẹ̀ṣíṣíṣẹ́ àwọn ị̀ṣà̀n omi... ”Súra 9:18, “Olúwa wọn ti ẹ̀ ilé́rì à̀ánú fún wọn láti ọ̀dò Rẹ̀, àti
Ayò Rẹ̀, àti àwọn ogbà ị̀dùnnú ayérayé níbi tí wọn yóò maa gbé tíí láéláé.”Súra 38:44,
“Wọn n dojúkọ ara wọn lórí àwọn àga ị̀rò̀rùn, a ó fi wọn fún wọn.”aagolo ti a fi kun nia
ìsun omi tó n ẹ̀, funfun, ó sì dùn mọ́ àwọn tó n mu ún...” “Wọn yóò jókòó pèlú ị̀tìjù,
àwọn wúndíá ojú dúdú, wọn mọ́ bí ẹ̀yin ọ̀gò̀nò.”

Òfin ẹ̀sìn Islam, tí a n pè ní Sharia, ẹ̀làyé àwọn ète iwà rere àwùjọ.

lórí orísun mērin, tàbí gbò̀ngbò̀ òfin. Àwọn méjì àkọ̀kọ̀ ni Kùràní àti Súnà, tàbí Hádísi,
Orísun kẹta, tí a n pè ní ijtiḅad ni “èrò ẹ̀ni kọ̀ḅkan tó ní ẹ̀tẹ́.”O ti lo bi ohun afowokọ kanna
Ìrò̀nú fún àwọn ọ̀ràn tí kò sí nínú Al-Quran tàbí Sunna. Orísun òfin kẹrin ni ifowosowopò
ti agbegbe, ilana ti ko ni deede ti o ti nilo akoko pipe lati dagbasoke,
ó sì lè yípadà, ó lè kọ àwọn èrò kan sílẹ́ ó sì lè gba àwọn miiran.

Òfin ẹ̀sìn Islam ní àwọn agbègbè tí àwọn ẹ̀yà Sunni tàbí àwọn Shiite n ẹ̀kòso. Gbogbo wọn ló n lo ilà̀nà.

Ìrò̀nú láti bá àwọn ẹ̀ka òfin tí kò sí lábẹ́ Koran tàbí Sunna.

àti òfin àti ilà̀nà iwà rere tàbí ti isin.

Àtìjọ́, àwọn Mùsùlùmí kí wà ijirò̀rò̀ pèlú àwọn èniyàn ẹ̀sìn miiran, ẹ̀gbon láipẹ́ yí

ti bá àwọn aṣójú ẹ̀sìn Kristeni àti ẹ̀sìn Júú sọ̀rọ̀, tí a mò sí àwọn miiran nínú ẹ̀sìn Islam.

àwọn ẹ̀sìn inú iwé náà.

Májẹ̀mú Láéláé, Tóra àti Májẹ̀mú Tuntun (Ìhìnre) kílò nípa èké

àwọn wòlì. Deuteronomi 13:1-5; 18:20-22, Matteu 7:15-24; 1 Johanu 4:1-2 jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀.

Àwọn Mùsùlùmí mò pé àwọn olùkọ̀ èké wà ní ayé. Ìhìnre sọ̀rọ̀ nípa ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn olùkọ̀ èké

Àwọn iṣẹ̀ ìyanu Jèsù Kristi àti àwọn àpósítélì Rẹ̀. Kùràni kò sọ̀ pé Mòhámódù

Ó ẹ̀ ṣe iṣẹ̀ ìyanu èyíkẹ́yí, sùgbọ̀n ó kọ̀ní pé Jèsù ẹ̀ ṣe iṣẹ̀ ìyanu. Kùràni sọ̀ pé

Kristi yí ẹ̀yẹ̀ tí a fi amọ̀ ẹ̀ padà sí ẹ̀yẹ̀ aláàyè, Ó sì wòsàn "*eni tí a bí ní afójú àti*

Adétè nípa àṣẹ̀ mi: àti bí o ẹ̀ jí àwọn òkú dide, nípa àṣẹ̀ mi."Sùrà 5:

Àpẹ̀rẹ̀ 110-115 ni. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ ló wà nínú Májẹ̀mú Láéláé nípa Kristi.

àti májẹ̀mú tuntun Rẹ̀, bíi Jeremiah 31:31-34, Daniel 2:44, àti Isaiah 53. Kò sí

Àwọn àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ nínú Májẹ̀mú Láéláé tàbí Májẹ̀mú Tuntun tí ó ń sọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ nípa wíwá Mòhámódù.

Májẹ̀mú náà kọ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ tí Jèsù Kristi sọ̀ sílẹ̀.

Kùràni sọ̀ fún àwọn Kristeni pé kí wọn má ẹ̀ kojá iwé náà, ó sì pe Jèsù ní iránsẹ̀ láti ọ̀dọ̀ Ọ̀lọ̀run

àti Ẹ̀mí láti ọ̀dọ̀ Ọ̀lọ̀run. A sọ̀ fún àwọn Kristeni láti dúró sí àlà̀ ìsìn wọn, tí a kọ̀ sílẹ̀

nínú iwé náà, iwé mímọ̀. Iwé náà sọ̀ pé Jèsù kò ní ẹ̀ṣẹ̀, Hébé̀rù 4:15. Kùràni

mò pé ẹ̀lẹ̀ṣẹ̀ ni Mòhámódù, ó sì nílò ìdárìjì. Nínú Sùrà 47; 19, "Nítorí náà

mò (O Muhammad) pé kò sí Ọ̀lọ̀run miiran àfi Allah, kí o sì tọ̀rọ̀ àforìjìn fún ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ àti fún

àwọn ọ̀kúnrin àti obìnrin tí wọn gbàgbó."

Àwọn Kristeni kò ẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀jù tàbí kí wọn kojá ẹ̀sìn wọn nípa gbígbà ohun tí Ìwé Mímọ̀ sọ̀.

sọ̀ nípa Jèsù Kristi gégé bí Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run àti pé Ẹ̀mí Mímọ̀ lóyún rẹ̀.

ni ohun tí Ìwé Mímọ̀ sọ̀ nínú Mátìù 1:18-23, Mátìù 11:27, Mátìù 14:33, Mààkù 1:1, Lúùkù

1:35, àti Jòhánù 1:34. Àwọn ò̀h̀k̀wé̀ m̀étà ọ̀tò̀tò̀tò̀ ló ń sọ̀ ẹ̀yí, wọn sì ń fihàn pé ẹ̀yí jẹ̀ ìmúṣẹ̀

ti awon asotẹlẹ lati awon woli Majemu Lailai.

Gégé bí Al-Quran ti sọ̀ nínú Surah 5:46, "*Àwọn arúfin ni àwọn tí kì í ẹ̀ idájọ̀ gégé bí*

Àwọn isípáyá Ọ̀lọ̀run. Lẹ̀yìn wọn, A rán Jèsù ọ̀mọ̀ Màrià jáde, ó sì ti jẹ̀rìí sí Tóra tẹ̀lẹ̀.

a fi hàn, ó sì fún Un ní Ìhìnre nínú ẹ̀yí tí itọ̀sọ̀nà àti ìmọ̀lẹ̀ wà, tí ó ń jẹ̀rìí ohun tí

a ti fi han tẹ̀lẹ̀ ninu Torah: itọ̀sọ̀nà ati ikilọ fun awon olododo. Nitorinaa je ki a je ki o.

Àwọn tí ó tẹ̀lẹ̀ Ìhìnre ẹ̀ idájọ̀ gégé bí ohun tí Ọ̀lọ̀run ti fihàn nínú rẹ̀.

àwọn tí kò ẹ̀ idájọ̀ gégé bí àwọn isípáyá Ọ̀lọ̀run ni."

Gbogbo ohun tí àwọn Kristẹni aláfẹnujẹ ti ẹ tábí kọni kí ẹ Ìhìnre tábí òótọ

Ẹsìn Kristẹni. Àwọn Kristẹni tòótọ ni àwọn tó n ẹ idájọ àti ẹ ohun tó wà nínú Ìwé, èyí tí Ọlórún, Ọlórún, n ẹ.

a fi hàn Jesu ati awon ojise re. Ti awon Kristeni ko ba se ohun ti o wa ninu Iwe, Al-Quran yoo se be.

gbà pé àwọn ni “ẹ̀şẹ̀ búburú.” Kò ní tọ látí dá Kristi lẹ́jọ nípa ohun tí àwọn Kristẹni kan ẹ.

ti ẹ tábí pé àwọn Kristẹni ti pín sí àwọn ẹya isìn. Ìwé kò fún àwọn wònyí láşẹ

ípínyà àti ẹkọ̀ lòdì sí wọn. Kùràni gbà pé ohun tí a fi han Mósè,

Àwọn wòlì, Kristi, àti àwọn ìránşẹ̀ Rẹ̀ jẹ̀ òtítọ̀ látí ọ̀dọ̀ Ọlórún. Èyí yóò wá mú kí

Gbogbo àwọn Júù, àwọn Kristẹni, àwọn Mùsùlùmí àti àwọn Júù ló yẹ kí wọn ẹ̀ iwádìí lórí gbogbo ẹkọ̀ Bíbélí,

Àwọn Sabeani bakan naa.

Nínú Hébérú 1:1-2, Ìwé Mímọ̀ sọ pé Ọlórún ti sọ̀rọ̀ ní igbà àtíjọ. *"ní onírúurú ọ̀nà" "nípasẹ̀*

àwọn wòlì"şùgbọ̀n nínú "Àwọn ojọ̀ ikeyin wònyí ti bá wa sọ̀rọ̀ nípasẹ̀ Ọmọ̀ Rẹ̀, ẹni tí Ó ti yàn,

ajogún ohun gbogbo, àti nípasẹ̀ ẹni tí Ó dá ayé." Oniruuru awon iwa ti

Ibaraenisoro naa ti pari, Ọlórún ko ba awon eniyan soro mo loni nipase awon angeli tabi awon woli, şugbon awa

ní Ọ̀rọ̀ Rẹ̀ nínú Májẹ̀mú Tuntun tábí Májẹ̀mú. Èyí ni ọ̀rọ̀ ikeyin Ọlórún *"ní àwọn ikeyin wònyí*

àwọn ojọ̀.

Àwọn èniyàn tábí àwọn áńgẹ̀lì tí wón n kọni ní ìhìnre miiran jẹ ẹni ègún. Galatia 1:6-8, *"Mo yà mi lenu pé iwọ*

a ti ya kuro loḍo Ẹni tí ó pè yín sínú oore-òfẹ̀ Kristi sí ìhìnre miiran kíákíá;

èyí tí kí í ẹ̀ òmíràn; şùgbọ̀n àwọn kan wà tí n yọ yín lenu, tí wón sì n fẹ̀ yí ìhìnre Kristi po

Kristi. Şugbon bí àwa tábí áńgẹ̀lì kan látí ọ̀run bá wàásù ìhìnre miiran fún yín ju èyí lo.

èyí tí a ti wàásù fún yín, kí ó di ẹni ègún."

Kí ni orisun imo? 2 Peteru 1:3 *"Agbára àtòrunwá rẹ̀ ti fún wa ní ohun gbogbo tí*

jẹ̀ ti iyè àti iwà-bí-Ọlórún." Ati "pè wá sí ọ̀go àti iwà rere." Ẹ akiyesi, gbogbo wa ni ohun gbogbo

Ó ẹ̀ pàtàkì fún iyè àti iwà-bí-Ọlórún. Èyí yóò fi hàn pé kò sí idí fún Kùràni gégé bí

Àwọn Mùsùlùmí sọ pé áńgẹ̀lì kan àti Móhámọ̀dù sọ pé Wòlì wọn, wòlì èké tí ó hàn gbangba,

tí áńgẹ̀lì kan tàn jẹ. Tí ó bá sọ pé a nílò ju “gbogbo nkan” wònyí tí Kristi fún wa lo, a ó ẹ̀ bẹ̀

ó gbòdò pò jù, tí ó bá sọ pé kò ní fi ohunkóhun kún un. Tí kò bá rí bẹ̀, kò lè “jẹ́rì”

Torah àti Ìhìnre gégé bí ó ti sọ pé ó n ẹ.

Èrò ikeyin, látí inú Júúdà, ẹşẹ̀ 3 àti 4, *"Olùfẹ̀ ọ̀wọ̀n, nígbà tí mo fi gbogbo agbára mi lati kowé sí*

iwọ̀ ti igbàlẹ̀ gbogbogbò, ọ̀jẹ̀ Ó yẹ̀ kí n kowé sí yín, kí n sì rọ̀ yín pé kí ẹ̀ mọ̀ pé

Ó yẹ̀ kí o jà gidigidi fún igbàgbọ̀ tí ó wà níbẹ̀jẹ̀lẹ̀kan tí a fi lé àwọn èniyàn mímọ̀ lówọ̀.

Àwọn ọkùnrin kan yọ wọlé láiròtẹlẹ, àwọn tí a ti yàn tẹlẹ fún idálẹbi yí.

Àwọn èniyàn aláiwà-bí-Ọlórún, tí wọn ní yí oore-ọfẹ Ọlórún wa padà sí iwà-àìnífẹ, tí wọn sì ní sẹ Olúwa kan ọso náà

Ọlórún àti Olúwa wajésù Chris t."

Kùránì sẹ pé Jèsù ni Ọmọ Ọlórún, kò sì bá ìtàn irú ọmọ náà mu

Gégé bí Ọlórún ti şèlérí fún Ábúráhámù àti gégé bí a ti sọ nínú Tórà àti Ìhìnre.

ÀWỌN ẸYÀ ÌŞĚLÁ

L

Àwọn ará Sunni

(Àwọn Aşáájú tí a yàn)

MUHAMMAD

Àwọn ará ShII

Èmi

Àwọn Sufi

(Ìtumò Ẹmí)

(Ọrúndún keje sí kẹwàá)

Hanafi

(AI-Mazahebul Arb'h) II

Shafi'y Maliki Hanbali Kharijis

(Khawaríf)

(Àwọn Aláşepò)

Àwọn WahhabÈmi(Àwọn Alátúnşe)

(Ọrúndún 18 'Abdul-Wahhabis')

(Osama bin Laden)

Èmi

Pẹlú

(Àwọn ilàà

Nínú ẹsin Islam)

Àwọn Faqir

(Darweshes)

Èmi kò sí níbẹ

(Àwọn ilàà

Nínú ẹ̀sìn Islam)

Àwọn ọmọ méjìlá

(Àwọn Ímàmù)

(Àwọn ọmọ Ali)

Èmi.

(Ìran Ẹjẹ Muhammad)

II

Sevensers Zaydis

(Jsmalis) (Marun) I.1.

Bahatism

(Ìsìn Bàbísímù) 1844 AD

(Wo Bahai

Ìgbàgbọ Àgbáyé)

Èmi

Àwọn ará KámátíàÀwọn Drusi

Surah 6:158, "Má ẹ ní ohunkóhun pèlú àwọn tí wọn ti pín ẹ̀sìn wọn sí àwọn ẹ̀gbé."

Surah 23:50, "Şùgbón àwọn ẹ̀niyàn ti pín ara wọn sí àwọn ẹ̀gbé, olúkúlùkù wọn n yò nínú ẹ̀kọ̀ tirẹ̀. Fi wọn sílẹ̀ nínú àşìşe wọn tí tí di àkókò kan."

yàn." Surah 42:13, "Ẹ kiyèsí ìgbàgbọ náà, ẹ má sì ẹ pín ara yín sí àwọn ẹ̀gbé